

103256

Økt innvandring for å sikre trygden?

*Utkommet
12/4-89*

KOMMENTAR

DAGFINN
VÅRVIK

En av de viktigste sakene Stortingets sosialkomite har til behandling i vårsesjonen, gjelder den framtidige finansieringen av folketrygden. På grunn av den såkalte eldrebølgen, som innebærer at det i de kommende 10-20 årene blir et økende antall trygdeberettigede, med tilsvarende færre yrkesaktive til å betale de voksende utgiftene til folketrygden, må en se i øynene at det kan bli et tungt løft å bære fram folketrygden på det nivå Stortinget har fastlagt. Men regjeringens stortingsmelding gir ingen signaler om at det kan bli nødvendig å senke ambisjonsnivået. Det skjer i tillit til at det skal være mulig å gjenreise vekstkraften i norsk økonomi. Så vidt vi har forstått, er det heller ingen på Stortinget som mener at vi har påtatt oss en oppgave når det gjelder de framtidige utbetalinger over folketrygden, som vi ikke makter å realisere.

Mot denne bakgrunn virker det, mildt sagt, forvirrende at en økonom, som representerer Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO), står fram med et regnestykke som forteller at det kan bli nødvendig med en sterk

årlig økning av innvandringen fram mot år 2010, for nettopp å sikre finansieringen av folketrygden. Mens den «normale» innvandringen opp gjennom 70- og 80-årene har ligget på 2000-3000 kroner pr. år, anbefaler NHO-økonomen en nettoinnvandring opp i 14.000 årlig. På den måten kan andelen av yrkesaktive økes, og det blir flere til å betale utgiftene til folketrygden.

Det blir nå spennende å se om – og eventuelt hvordan – Stortingets sosialkomite lar seg påvirke av NHO-økonomens utspill i det avsluttende arbeid med innstillingen. Til vår forundring ser vi at lederen av komiteen, Ap-representanten Gunn Vigdis Olsen-Hagen, er beredt til å ta utspillet på sparket, med en erklæring om at hun ser «meget positivt» på det, og vil ta det «alvorlig». Det er å håpe at de andre medlemmene av komiteen ikke hopper like lett på innvandrer-løsningen som deres leder. Vel er finansieringen av folketrygden et alvorlig problem, som det må finnes en løsning på. Men vi vil fort havne på gale veier hvis vi gir oss til å drive økonomisk politikk i Norge basert på økt innvandring. Et regnestykke over lønnsomheten av den slags politikk kan være full av fallgruber.

Dessuten – og det er det viktigste i denne sammenhengen – et lands innvandrerpolitikk bør ikke få karakteren av et ensidig, økonomisk regnestykke.

Heldigvis har LO-leder Leif Haraldseth prisverdig raskt og klart to-

net flagg med sin uttalelse om at «vi balanserer ikke offentlige budsjetter med innvandring». – Så enkelt er ikke livet, sier LO-lederen, som på det sterkeste advarer mot at vanskelighetene med finansieringen av folketrygden skal presse fram en annen innvandringspolitikk i Norge. Vi er så hjertens enig.

Utspillet fra NHO-hold forekommer oss ekstra malplassert fordi det framsettes i en situasjon med rekordhøy arbeidsledighet i vårt land. Selv sagt kan man håpe på at det er et forbigående fenomen, og at normale tilstander på arbeidsmarkedet snart vil være gjenopprettet. Men dessverre, det har vi ingen garanti for. Ikke engang regjeringen har våget å love lavere arbeidsledighet til høsten og vinteren enn det vi nå holder på å slite oss igjennom.

Hva slags klima vil det da være for en politikk som åpner våre grenser for en innvandrerstrøm uten sidestykke i vår historie? Vil det ikke være duket for så store gnisinger mellom arbeidsløse og innvandrere på arbeidsmarkedet at vi gjør både oss selv og innvandrerne den største bjørnetjeneste?

La oss drøfte mulige finansieringsordninger for folketrygden uavhengig av firkantede regnestykker om hva nye skarer av innvandrere kan bidra med i denne sammenheng. Norsk innvandrerpolitikk blir ikke bedre om vi begynner å finregne på hva vi tjener i kroner og øre på å bruke utenlandsk arbeidskraft i jobber som nordmenn helst ikke vil ha!